הנחיות

הטמעה חינוכית

ניתן ליישם את התרגיל בכל היחידות. יהיה זה הגיוני להשתמש בו בסופה של כל יחידה לימודית, כיוון שמדובר בתרגיל שמאפשר רפלקסיה, ומבקש לערוך קישור בין העבר להווה. באופן זה, התלמידים והתלמידות יכולים להרהר בידע החדש שרכשו ביחידה הלימודית הקודמת לתרגיל, כמו גם במחשבותיהם האינדיבידואליות בנוגע לנושא, וליישם את אלה בצורה מעשית, במובן של קידום שיקול דעת פוליטי.

כמו כן ניתן להשתמש בסדנה זו גם בתור תרגיל פתיחה לפעילות כולה. עם זאת, במקרה זה, כדאי שיהיו לתלמידים ידע היסטורי ופוליטי קודם. כך יהיה באפשרותם להבין את הציטוטים ואת הקשרם, ולגבש דעה עצמאית על בסיס ידע זה. השימוש בתרגיל זה בתחילת הפעילות עלול ליצור בלבול. מצד שני, הוא יכול לעזור לעורר עניין וסקרנות בקרב המשתתפים.

מטרה

התלמידים והתלמידות

- חושבים בביקורתיות על עמדות שונות בנושא "הימלטות ופליטים" ויכולים לגבש ולנמק עמדה משלהם בנושא.
- מפתחים רגישות לדימיון (ולשוני) המבני בכל הנוגע להתמודדות עם פליטים בעבר ובהווה.
- מכירים בכך שאמפתיה היא תנאי-מקדים הכרחי בעיצובה של חברה הומנית.

זמן

בהתאם לגודלה של הקבוצה ולנכונות התלמידות והתלמידים להתדיין, בין 15 ל-30 דקות.

חומרים

תדפיסי A4 של הציטוטים, סרט הדבקה (מסקנטייפ נייר), שני כרטיסים מנוגדים ("מסכים"/ "לא מסכים").

ביצוע

יוצרים ברומטר (קו ארוך) על הרצפה באמצעות סרט הדבקה (מסקנטייפ נייר). לחלופין ניתן גם לצייר קו ארוך על הלוח. בצד אחד של הברומטר מניחים את הדף עם הכיתוב "אני מסכים/ אני יכול להבין את זה". בקצה השני מניחים את השלט "אני לא מסכים/ אני לא יכול להבין את זה".

בהתאם לגודלה של הקבוצה בוחר/ת מעביר/ת הסדנה מספר מסוים של ציטוטים. כדאי תמיד ששני תלמידים יעבדו יחד על ציטוט. המשימה שלהם היא לקרוא את הציטוט בתשומת לב, לדון בו ולגבש דעה בנושא, שאותה יהיו מסוגלים להציג ולהצדיק בפני הקבוצה. לבסוף, עליהם להחליט יחד באיזו נקודה על הברומטר ברצונם להניח את הציטוט שקיבלו.

כאשר כולם סיימו את הדיון בזוגות, מתחיל כל צמד להציג. סדר ההצגה יכול להתבצע בהצבעה באופן חופשי או לפי סדר שנקבע מראש. כל צמד מקריא את הציטוט שלו, ממקם אותו על הברומטר ומנמק את המיקום אשר בחר. לשם כך ניתן להשתמש בכל אורכו של הברומטר לשם דירוג (אמצע="לא יכול להחליט" או "לא אכפת לי" / כשמתקדמים לכיוון הפלוס = "האמירה נראית לי קצת נכונה" או "נכונה מאוד" או "מצויינת" / כשמתקדמים לכיוון המינוס = "האמירה נראית לי שגויה" או "שגויה מאוד" או "בכלל לא בכיוון").

הציטוטים המודפסים מונחים על–ידי התלמידים במיקום שבחרו על סרט המסקנטייפ המודבק. אם משתמשים בלוח, הציטוט ייתלה במקום הנבחר באמצעות מגנט.

ישנן שתי אפשרויות לעריכת הדיון

אפשרות ראשונה +

לאחר הצגתו של כל ציטוט תשאל הקבוצה האם כולם מסכימים, או האם יש מישהו שהיה מניח/תולה את הציטוט במקום אחר, כך שיתקיים דיון בנוגע לכל אחד מהציטוטים בקבוצה הגדולה.

אפשרות שניה +

רק כאשר כל הצמדים סיימו להציג את הציטוטים שקיבלו ולמקם אותם על הברומטר, תשאל הקבוצה האם כולם מסכימים עם האופן שבו הציטוטים ממוקמים, או האם יש מישהו שמעוניין לשנות את המיקום / בעל דעה שונה בנוגע לאחד מהציטוטים.

אז, על הקבוצה כולה לקום ועל כל אחד מהתלמידים לשנות את מיקומם של הציטוטים שהוא או היא היו ממקמים אחרת. ניתן להזיז ציטוטים מספר פעמים. כך נוצרת דינמיקה על ציר הברומטר.

משימתם של מעבירי הסדנה היא לשים לב אילו ציטוטים נעו על הברומטר הכי הרבה. בנוגע לאמירות הללו יש כמובן את חילוקי הדעות הגדולים ביותר בקבוצה, ולכן הן בדיוק אלו שכדאי לדון בהן עם הקבוצה פעם נוספת בסוף התרגיל.

חשוב +

אם הצמדים יכולים להגיע יחד לעמדה משותפת, מה טוב. במצב שבו עמדותיהם של התלמידים בקבוצות הקטנות מנוגדות מאוד, עליהם לשקף זאת כאשר הם מציגים את הציטוט שקיבלו. במקרה זה, הצמד מציג את שתי העמדות ומתאר את חילוקי הדעות בין חבריו. כרטיסיית הציטוט נודדת ברוב המקרים למרכזו של הברומטר, מיקום שפירושו "תיקו".

הכרטיסיות תמיד מונחות נכון! מעבירי הסדנה אינם מורשים להזיז את הציטוטים על הברומטר. במרכז התרגיל עומדות דעותיהם של התלמידים.